

Bevraging ondernemingen Lerend netwerk Duaal leren in Hoger onderwijs en Volwassenenonderwijs

Het lerend netwerk heeft tussen 20 februari en 10 maart 2020 een enquête opengesteld voor ondernemingen uit de netwerken van de ESF-projecten. Er waren 42 geldige respondenten (een aantal uitgesloten respondenten waren onderwijsinstellingen of onbekend). Dat is een klein sample (ongeveer 7% van de doelgroep). Er werden 29 vragen gesteld om te peilen naar de drempels en hefboomen voor ondernemingen om mee te stappen in duaal leren in HO of VWO.

Aandachtspunt: Er is nog geen definitie vastgelegd voor duaal leren in het hoger onderwijs of het volwassenenonderwijs, toch wordt er gemakshalve in dit document over 'dual leren' gesproken om te verwijzen naar een leerweg waarbij een cursist/student in een onderwijsinstelling en op een reële werkplek competenties/leerdoelen verwerft in het kader van een kwalificerend(e) traject/opleiding in het hoger onderwijs/volwassenenonderwijs.

I. Achtergrondinformatie over de ondernemingen van de bevraging

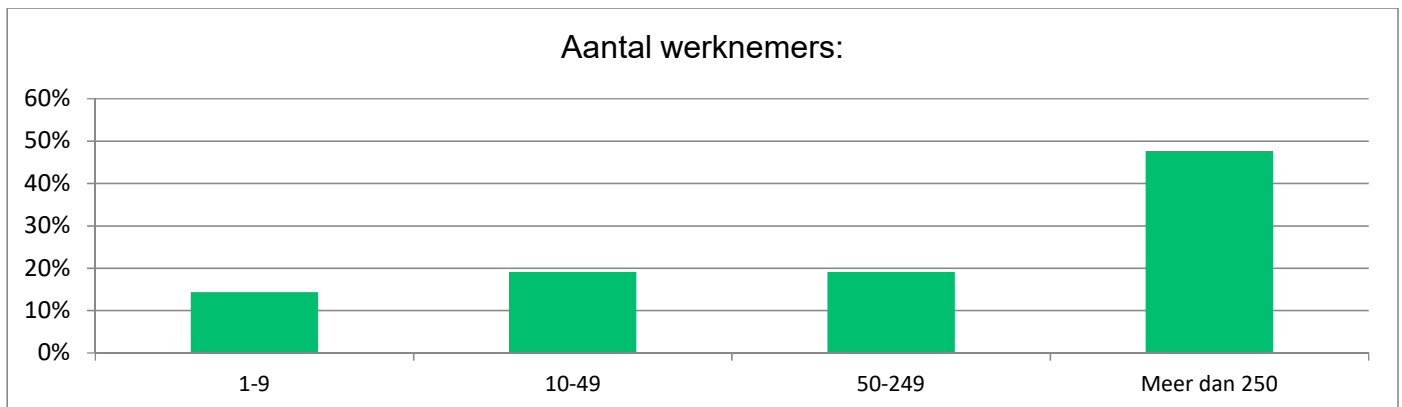
1. Sectoren waartoe de ondernemingen behoren:

- De vier grootste sectoren zijn:

Sector	Totaal (n:40)
Transport en Logistiek	30% (12)
Technologische industrie	23% (9)
Elektriciens	13% (5)
Chemie en life sciences	10% (4)

- Voor ondernemingen geïnteresseerd in het VWO is transport en logistiek de grootste sector.
- Voor ondernemingen geïnteresseerd in het HO is er een mix van sectoren.

2. Grote ondernemingen in aantal werknemers:

- Een hoog percentage van de ondernemingen die de bevraging ingevuld hebben, waren grote ondernemingen.
- Vooral de sector technologische industrie bevat de grotere ondernemingen.
- Er zijn relatief meer kleinere ondernemingen geïnteresseerd in het HO dan in het VWO.

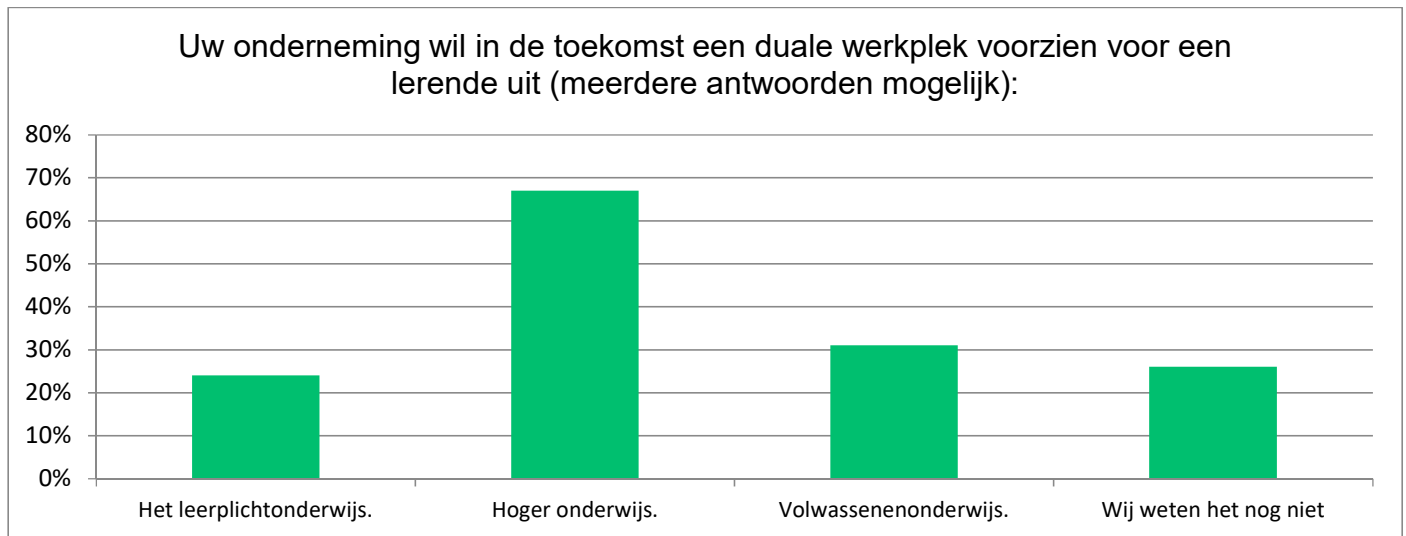
3. Ervaring in duaal leren

- De meeste ondernemingen hebben ervaring met duaal leren in het HO. Dit beïnvloedt de rest van de antwoorden in het voordeel van het HO.
- De grote ondernemingen hebben beduidend meer ervaring in duaal leren vergeleken met de andere ondernemingen.

II. Werkplekken aanbieden in de toekomst?

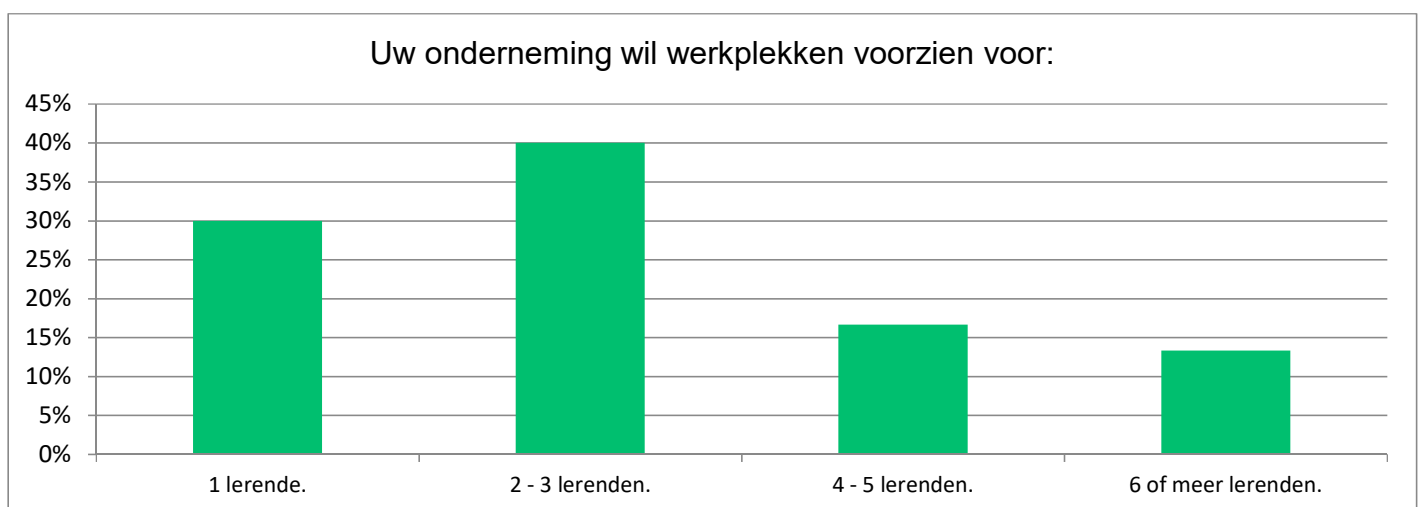
4. Wil men duale werkplekken aanbieden in de toekomst, en op welk onderwijsniveau?

- De meeste ondernemingen willen werkplekken voorzien voor het HO.
- 11 (26%) van de ondernemingen weet nog niet of ze duale werkplekken willen voorzien in de toekomst.

5. Hoeveel werkplekken wil men aanbieden?

- De meerderheid heeft tussen 1 en 3 werkplekken aan te bieden.
- Door de aanwezigheid van relatief veel grote ondernemingen zijn er ook verschillende ondernemingen die 4 of zelfs meer werkplekken willen voorzien.

III. Meerwaarde en drempels van duaal leren

6. Wat is volgens de ondernemingen de meerwaarde van duaal leren?

- De sterkste motieven voor ongeveer alle ondernemingen zijn het opleiden en rekruteren van lerenden.
- Veel ondernemingen, en dan vooral ondernemingen geïnteresseerd in het HO, zien het opleiden van mensen als hun maatschappelijke rol.
- Het vertrouwen dat lerenden innovatieve ideeën en kennis uit de onderwijsinstelling kunnen inbrengen/overdragen is sterker aanwezig bij ondernemingen geïnteresseerd in het VWO.

Met welke van de volgende stellingen over de mogelijke meerwaarde van duaal leren gaat uw onderneming akkoord? (meerdere antwoorden mogelijk)	
Onze onderneming kan via duaal leren mensen mee opleiden en dus beter voorbereiden op de job.	98%
De lerende kan op het einde van het traject gerekruteerd worden door de onderneming.	86%
Het mee opleiden van mensen is een maatschappelijke rol van een onderneming.	64%
De lerende kan innovatieve ideeën inbrengen.	48%
Het mentorschap verhoogt de jobtevredenheid bij de mentoren door het kunnen doorgeven van vakmanschap.	38%
De lerende draagt kennis uit de onderwijsinstelling over naar de onderneming.	31%
Onze onderneming wil via de ervaringen van duaal leren de opvolgings- en evaluatieprocessen voor de eigen werknemers verbeteren.	19%
Duaal leren biedt de mogelijkheid een tijdelijk tekort aan personeel op te vangen.	10%
Onze onderneming ziet momenteel geen meerwaarde in duaal leren.	5%

7. Wat zijn de mogelijke drempels?

- Een aantal ondernemingen ziet geen drempels momenteel (bij het HO en het VWO).
- Als men wel drempels ziet, zijn de volgende de belangrijkste:
 - Duaal leren is tijdsintensief (minder belangrijk voor het VWO).
 - Er zijn nog veel onduidelijkheden rond duaal leren in het HO/VWO.
 - De onderneming kent duaal leren nog niet voldoende.

Met welke van de volgende stellingen over de mogelijke drempels van duaal leren gaat uw onderneming akkoord?(meerdere antwoorden mogelijk)	
Duaal leren is tijdsintensief.	69%
Er zijn nog veel onduidelijkheden rond duaal leren in het hoger onderwijs / volwassenenonderwijs.	50%
Onze onderneming kent duaal leren nog niet voldoende.	40%
Onze onderneming heeft te weinig ervaring met het begeleiden en evalueren van lerenden.	21%
Er zijn nog geen incentives voor ondernemingen om een werkplek te voorzien voor duaal leren in het hoger onderwijs / volwassenenonderwijs.	19%
We kennen het opleidingsaanbod in het hoger onderwijs / volwassenenonderwijs niet.	19%
Onze onderneming ziet momenteel geen drempels.	17%
Onze onderneming weet niet hoe het zich kandidaat moet stellen voor duaal leren.	12%
Onze onderneming heeft geen middelen om een lerende te begeleiden.	5%

IV. De kritieke voorwaarden om in te stappen in duaal leren

8. Wat zijn de kritieke voorwaarden om in te stappen m.b.t. mentoropleiding?

- Een verplichte mentoropleiding is voor de kleine meerderheid geen kritieke drempel. De meningen zijn hierover dus verdeeld.
 - Indien men geen verplichting wil, is dat voornamelijk omdat de mentor reeds coachende skills heeft en geen mentoropleiding nodig heeft (46%).
 - Bij 34% van de ondernemingen wil men geen verplichting, omdat het niet haalbaar is om werknemers vrij te maken.
- Ruim 40% wil een mentoropleiding via afstandsonderwijs.
- 20% wil een professionaliseringsaanbod voor mentoren.

9. Wat zijn de kritieke voorwaarden om in te stappen op financieel vlak?

- Ongeveer de helft van de ondernemingen, waarvan vooral ondernemingen die geïnteresseerd zijn in het HO, wil incentives zoals in het SO.
- 37% wil geen verplichte leervergoeding en een even grote groep – van vooral ondernemingen geïnteresseerd in het VWO - heeft geen kritieke financiële voorwaarden.

10. Wat zijn de andere kritieke voorwaarden?

- Laagdrempeligheid van en ondersteuning bij administratie zijn voor veel ondernemingen zeer belangrijke voorwaarden.
- Men vindt dat de lerende voldoende lang op de werkplek moet zijn.
- Wederzijds respect is vooral belangrijk voor ondernemingen geïnteresseerd in het HO.

Wat zijn de andere kritieke voorwaarden voor uw onderneming om in duaal leren in het hoger onderwijs of volwassenenonderwijs mee te stappen? (meerdere antwoorden mogelijk)	
De administratieve verplichtingen voor ondernemingen in het kader van duaal leren moeten laagdrempelig zijn.	88%
De lerende moet een voldoende lange periode naar de werkplek kunnen komen.	71%
Er moet wederzijds respect en vertrouwen zijn tussen de ondernemingen en de onderwijsinstellingen voor elkaars expertise.	68%
De onderneming moet voldoende ondersteuning krijgen op het vlak van administratie.	61%
De lerende moet voldoende voorbereid zijn voor de werkplekcomponent.	49%
De onderwijsinstelling ondersteunt de onderneming bij het bepalen van de leertaken op de werkplek.	44%
Lerenden met een ondersteuningsnood moeten extra begeleid worden door de onderwijsinstelling.	41%
Er moet een gecentraliseerd informatieplatform zijn over duaal leren voor de verschillende onderwijsniveaus (leerplichtonderwijs, hoger onderwijs en volwassenenonderwijs).	37%
Er moet een informatieplatform zijn over duaal leren in het hoger onderwijs en het volwassenenonderwijs.	29%
De werkplekcomponent van de opleiding moet in blokken van enkele weken / maanden georganiseerd worden.	29%
Er moet uniformiteit in duaal leren zijn tussen de verschillende onderwijsniveaus (het hoger onderwijs, volwassenenonderwijs en leerplichtonderwijs).	22%
De onderneming wil meer inspraak bij de opmaak van het opleidingsprogramma.	22%
De lerende kan maar een beperkt aantal weken in het schooljaar / academiejaar op de werkplek komen.	7%
Andere	7%

V. Moeten er erkenningen zijn en met welke criteria?

11. Erkenningen in HO en VWO:

- Slechts 7% is tegen erkenningen (voornamelijk door plan- of administratieve last).
- 51% van alle ondernemingen (69% van de ondernemingen geïnteresseerd in het VWO en 50% van de ondernemingen geïnteresseerd in het HO) is een voorstander van erkenningen.
- Men is voornamelijk voor erkenningen omdat men wil dat de werkplek aan de minimale eisen voldoet. 48% van de ondernemingen vindt het belangrijk dat er uniformiteit is tussen de verschillende onderwijsniveaus.
- 41% heeft geen mening.

12. Welke erkenningscriteria moeten er zijn?

- Er moeten weinig verschillen zijn tussen de erkenningscriteria voor het HO en het VWO volgens de ondernemingen.
- Alle ondernemingen vinden dat de onderneming moet voldoen op het vlak van organisatie en uitrusting.
- Volgens de helft zijn de volgende criteria nodig:
 - De onderneming mag niet veroordeeld zijn.
 - De mentor volgt een mentoropleiding.
 - De mentor moet minimum 5 jaar praktijkervaring hebben in het beroep.
 - De mentor moet onberispelijk gedrag hebben.
- 38% vindt dat de onderneming voldoende financiële draagkracht moet hebben.
- Slechts 24% vindt dat de mentor minstens 25 jaar moet zijn.

VI. Wat met onkostenvergoedingen en leervergoedingen?

13. Onkostenvergoedingen:

- Ruim 1/3 is niet bereid een onkostenvergoeding te betalen, voornamelijk omdat men reeds investeert in de lerende door een werkplek en begeleiding te voorzien.
- 63% is wel bereid om een onkostenvergoeding te betalen.

14. Leervergoedingen:

- Bijna de helft (44%) is niet bereid een leervergoeding te betalen omdat men al genoeg investeert in de opleiding of omdat de lerende nog niet productief genoeg is.
- 32%, waarvan vooral ondernemingen geïnteresseerd in het VWO, is bereid een leervergoeding te betalen als de lerende minimum 16-24 uur per week op de werkplek is, en het bedrag beperkt blijft zoals in het SO.
- 24% heeft geen mening.